

Kooperatif Kuruluş ve Madde Tadili İşlemleri

KOOPERATİF KURULUŞ VE MADDE TADİLİ İŞLEMLERİ

YAPI KOOPERATİFLERİNİN KURULUŞ İŞLEMLERİ

UNVAN SEÇİMİNDE DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR:

Kooperatif ünvanının İl Müdürlüğümüzden sorgulatılıp onay alınması gerekmektedir. (Telefon veya şahsen başvuru yapılabilmektedir.) **Müdürlüğümüzce unvan sorgulaması yapılmadan Mersis tarafından verilen unvanlardan uygun olmayanlar kabul edilmeyecektir.**

Kamu kurum ve kuruluşlarının isimlerine yer verilmemesi, kooperatif türü ve amacına uygun olması, üçüncü şahıslarda yanlış bir kanaatin oluşmasına sebebiyet verecek nitelikte (arsa, hobi bahçesi, garden vb.) amaca aykırı ifadelere yer verilmemesi, ünvanın devamına 1,2,3 gibi rakam eklenmemesi ve mükerrer olmaması için gerekli hassasiyet gösterilmesi, ayrıca "Türk", "Türkiye", "Cumhuriyet", "Milli" kelimelerinin bir ticaret ünvanına ancak Cumhurbaşkanlığı kararı ile konulabileceği hususunun göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

ANASÖZLEŞME DOLDURULURKEN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR:

Müdürlüğümüzce ünvanın uygunluğuna ilişkin verilen onay sonrasında kooperatif ana sözleşmesi Ticaret Bakanlığının Merkezi Sicil Kayıt Sisteminde (MERSİS) (mersis.gtb.gov.tr) düzenlenerek bu sistem üzerinden Ticaret Sicil Müdürlüğüne gönderilir. 4 adet ana sözleşme Ticaret Sicil Müdürlüğünde yetkilendirilmiş personel huzurunda kurucu ortaklarca imzalanır.

Mersis sisteminden doldurulan ana sözleşmelerin eksik veya hatalı yerlerinin İl Müdürlüğümüz sayfasında yer alan örnek ana sözleşmeler ile karşılaştırılıp Ticaret Sicil Müdürlüğünce onaylatılması gerekmektedir.

Unvan, merkez, süre ve ilk genel kurul toplantısına kadar görev yapacak yönetim (en az üç) ve denetim (en az iki) kurulu asil üyeleri ile ilgili bölümlerin doldurulmuş olması,

Ana sözleşmenin 7. Maddesi Sermaye (asgari 700,00TL) ve 8. Maddesi Paylar (asgari 1 Pay) maddelerinde değişiklik yapılmaması,

Ana sözleşmelerin son sayfasında yer alan ve kurucular ile ilgili bölümde; kurucuların adı ve soyadı (Tüzel kişiler için ünvan), T.C. Kimlik Numarası (Tüzel kişiler için sicil numarası), tabiiyeti, ikametgah adresleri ile imza bölümlerinin bulunduğu kısımların ve her ortağın taahhüt etmeye zorunlu olduğu Sermaye Taahhüdü ile Ödediği Sermaye miktarının ana sözleşmesinin Sermaye ve Paylarla ilgili 7. ve 8. Maddelerine uygun olarak doldurulmuş olması,

Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifleri ortaklarının, ana sözleşmenin ilgili maddelerinde belirtilen ortaklık şartlarını taşıdıklarının belirtir Sanayi ve Ticaret Odaları veya Vergi Dairelerinden verilmiş belgenin temin edilmiş olması,

Kooperatif Birliği Kurucularının en az 50 pay taahhüt etmiş olması,

1163 Sayılı Kooperatifler Kanununun 4.maddesine göre kurumlar tarafından taahhüt edilen nakdi sermayenin ¼'ü Ticaret Siciline tescil ve ilanı ile tüzel kişilik kazandıktan sonra kooperatif ya da kooperatif birliği hesabına aktarılmak üzere kurucu ortaklarca Ana sözleşmede belirtilen ilk yönetim kurulu üyelerinden birine ödenmesi ve bu hususun kooperatif izin başvuru formunda beyan edilmesi, gerekmektedir.

YAPI KOOPERATİFLERİ KURULUŞ BAŞVURUSU İLE İLGİLİ İŞLEMLER

Kuruluş talebini içeren başvuru dilekçesi (**K-EK-1**) (En az iki kurucu yönetim kurulu üyesi tarafından imzalı) ve gerekli diğer belgeler ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüze doğrudan veya e-devlet yoluyla elektronik ortam üzerinden müracaat edilir. Örnek Ana sözleşmelerden farklı hükümler içeren ana sözleşmelere ilişkin Yapı Kooperatif kuruluş işlemleri Bakanlıkça gerçekleştirilmektedir.

Dilekçe ekinde;

a)Konut Yapı Kooperatifi, Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi ve Yapı Kooperatifi Birliklerinin kuruluş işlemleri için gerekli bilgi ve belgeler:

- 1-) Her sayfasının kurucular (en az yedi kurucu ortak) tarafından imzalanmış Ticaret Sicil Müdürlüğünce onaylı en az 4 adet kooperatif Ana sözleşmesi,
- 2-) Kooperatifin/Birliğin kuruluş sermayesinin en az 1/4 'ünün, 19.10.2005 tarihli ve 411 sayılı Bankacılık Kanununa bağlı bir bankada, kurulmakta olan kooperatif/birlik adına açılacak özel bir hesaba, sadece kooperatifin/birliğin kullanabileceği şekilde yatırıldığını gösteren banka dekontu,
- 3-) Yönetim ve Denetim Kurulu Üyeleri tarafından imzalanan Taahhütname, (**K-EK-2**) (**Vekaleten imza kabul edilmemektedir.**)
- 4-) Kooperatif kuruluş bilgi formu, (**K-EK-3**)
- 5-) İlk yönetim ve denetim kurulu üyelerine ait (başvuru tarihi itibariyle son 6 ay içerisinde alınmış) adli sicil belgeleri, (Islak imzalı veya e-devlet üzerinden alınmış olmalıdır. Tüzel kişiliklerde, tüzel kişiliği temsile yetkili kılınmış kişinin adli sicil belgesi istenir.) Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından ya da 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu hükümlerine göre mahkûm olunmaması gerekmektedir.
- 6-) İlk denetim kurulu üyelerinin en az lise mezunu olduğunu gösterir diploma veya öğrenim belgesi, (İlgili eğitim kurumundan veya e-devlet üzerinden temin edilebilir.)
- 7-) Denetim Kurulu üyeleri kurucu ortak değil ise noterden alınacak imza beyanları,
- 8-) Kooperatif birliklerinin kuruluşunda; kooperatif birliği kurulmasına ilişkin (kooperatiflerin konularının aynı veya birbiriyile ilgili nitelikte olmalı) en az 7 kooperatif tarafından kararın alındığı genel kurul toplantı tutanağı fotokopileri (noter onaylı)

İstenilmektedir.

b)Karma/İhtisas Sanayi Sitesi Yapı Kooperatiflerinin kuruluş işlemleri için gerekli bilgi ve belgeler:

- 1-) Her sayfasının kurucular (en az yedi kurucu ortak) tarafından imzalanmış Ticaret Sicil Müdürlüğünce onaylı en az 4 adet kooperatif Ana sözleşmesi,
- 2-) Kooperatifin/Birliğin kuruluş sermayesinin en az 1/4 'ünün, 19.10.2005 tarihli ve 411 sayılı Bankacılık Kanununa bağlı bir bankada, kurulmakta olan kooperatif/birlik adına açılacak özel bir hesaba, sadece kooperatifin/birliğin kullanabileceği şekilde yatırıldığını gösteren banka dekontu,
- 3-) Yönetim ve Denetim Kurulu Üyeleri tarafından imzalanan Taahhütname, (**K-EK-2**) (**Vekaleten imza kabul edilmemektedir.**)
- 4-) Kooperatif kuruluş bilgi formu, (**K-EK-3**)
- 5-) İlk yönetim ve denetim kurulu üyelerine ait (başvuru tarihi itibariyle son 6 ay içerisinde alınmış) adli sicil belgeleri, (Islak imzalı veya e-devlet üzerinden alınmış olmalıdır. Tüzel kişiliklerde, tüzel

kişiliği temsile yetkili kılınmış kişinin adli sicil belgesi istenir.) Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından ya da 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu hükümlerine göre mahkûm olunmaması gerekmektedir.

6-) İlk denetim kurulu üyelerinin en az lise mezunu olduğunu gösterir diploma veya öğrenim belgesi, (İlgili eğitim kurumundan veya e-devlet üzerinden temin edilebilir.)

7-) Denetim Kurulu üyeleri kurucu ortak değil ise noterden alınacak imza beyanları,

8-) İmalat ve tamirata ilişkin "Esnaf ve Sanatkar Meslek Kolları"ndan birinde faaliyet gösterildiğine ilişkin ilgili oda kayıt belgesi,

9-) İlgili Vergi Dairesinden alınacak vergi mükellefiyet belgesi,

10-) Şirketlerin Sanayi Sitesi Yapı Kooperatiflerine ortak olunması durumunda; sanayi sitesindeki işyerinde, Esnaf ve Sanatkar Meslek Kollarından imalat ve/veya tamirat işlerinden birinin icra edileceğine ilişkin, icra edilecek meslek kolunun ismi de bulunan noterlikçe onaylı taahhütname,

11-) **Esnaf ve Sanatkar Meslek Kolları**ndan imalat ve/veya tamirat işlerinden birine mensup bir işyerinde, mühendis,mimar,tekniker,Endüstri Meslek Lisesi (Sanat Okulu) mezunu veya ustalık belgesi sahibi olarak çalışanların diploma ve ustalık belgeleri ile 4. Seviye ve üstü mesleki yeterlilik belgesi sahibi olarak çalışanların yeterlilik belgesi ve bu kişilerin ortaklığa kabulü için başvuru tarihinden geriye doğru ve asgari olarak 360 gün sigorta primi ödemelerine ait belgeler, İstenilmektedir.

* İzin, Tescil ve İlan için; Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından kooperatif kuruluşuna izin verildikten sonra; kooperatifin adresine kuruluş yazısı ve ekinde ana sözleşmeler gönderilir. Bu gönderime müteakip bağlı bulunduğu Ticaret Sicil Memurluğuna tescil ve Ticaret Sicil gazetesine ilan ettirilir. Ticaret Sicil gazetesinde yayınlanan ilanın bir sureti İl Müdürlüğümüze gönderilir.

Ana Sözleşme Örnekleri:

Konut Yapı Kooperatif Örnek Anasözleşmesi ([K-EK-4](#))

Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi Örnek Anasözleşmesi ([K-EK-5](#))

Karma Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi Örnek Anasözleşmesi ([K-EK-6](#))

İhtisas Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi Örnek Anasözleşmesi ([K-EK-7](#))

Yapı Kooperatifleri Birliği Örnek Anasözleşmesi ([K-EK-8](#))

YAPI KOOPERATİFLERİNİN ANASÖZLEŞME DEĞİŞİKLİĞİ İŞLEMLERİ

1163 Sayılı Kooperatifler Kanununun 3. maddesinin son fıkrasında belirtilen "Ana Sözleşme değişiklikleri de kuruluştaki usullere bağlıdır" hükmü uyarınca Yapı Kooperatiflerinin ve birliklerinin ana sözleşmelerinde yer alan ünvan, süre ve sermaye ile Konut Yapı Kooperatifleri ve Toplu İşyeri Yapı Kooperatifinin merkez değişikliklerine yönelik ana sözleşme değişiklik taleplerine ilişkin iş ve işlemler kooperatifin merkezinin bulunduğu Müdürlük tarafından yapılır. **Sanayi Sitesi Yapı Kooperatiflerinin merkez değişiklik talepleri Müdürlüğümüzce değerlendirilmemektedir.** Belirtilen kooperatif ana sözleşmelerinin yukarıda sayılan hükümleri dışında kalan anasözleşme değişiklikleri ise Bakanlık tarafından gerçekleştirilmektedir.

Anasözleşmede yapılması istenen değişiklikler için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüze dilekçe ile müracaat edilir. ([K-EK-9](#))

Dilekçe ekinde;

1. Deęiřtirilmesi dūřūnūlen maddenin eski ve yeni řeklinin karřılıklı olarak 4 (dōrt) nūsha halinde yazılmıř ve yōnetim kurulunca imzalanmıř metni, **(K-EK-10)**
2. Ana Sōzleřme değişikliğinin gerekęesini içeren noter onaylı yōnetim kurulu kararı ۆrneęi ve Karar defteri ağılış sayfası,(İlgili madde değişikliklerinin ve gerekęelerinin belirtilmiş olması gerekmektedir.)
3. Kooperatifin kuruluř ilanının yayımlandıęı Tūrkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nin bir ۆrneęi, varsa ana sōzleřme deęiřikliklerini ięeren Tūrkiye Ticaret Sicil Gazetesi ۆrneklere
4. Ticaret Sicil Mūdūrlūęūnden alınmıř Yōnetim Kurulu Yetki Belgesi
5. Mevcut Yōnetim Kuruluna ait noter onaylı imza sirkūlerinin bir ۆrneęi,
6. Kooperatife ait yūrūrlūkteki anasōzleřmenin bir ۆrneęi,
7. Kooperatife ait gūncel bilgileri ięeren Genel Durum Bilgi Formu, **(K-EK-11)**

İstenilmektedir.

Faaliyetlerine devam eden kooperatiflerin sūre deęiřiklięi ile ilgili olarak; anasōzleřmede belirtilen faaliyet sūreleri sona ermiř olmasına raęmen zamanında sūre uzatımı yapmayan, ancak faaliyetine devam eden kooperatiflerin, **faaliyetlerini sūrdūrdüklerini ve tasfiye iřlemlerine bařlamadıklarını** mahkemece atanmıř bilirkiři raporu veya Yeminli Mali Mūřavir raporu veyahut serbest muhasebeci mali mūřavir raporu ile belgelemeleri halinde sūre uzatımına iliřkin ana sōzleřme deęiřiklik talepleri sonuęlandırılır. Tasfiye halindeki kooperatiflerin faaliyetleri tasfiye amacıyla sınırlı bulunduęundan, bu kooperatiflerin sūre uzatımına iliřkin talepleri faaliyetlerini sūrdūrdüklerine dair herhangi bir rapor aranmadan karřılanır.

*Kooperatif merkezinin, unvanının, sūresinin ve her bir ortaęın taahhūt edeceęi pay miktarının deęiřtirilmesi taleplerinde, anasōzleřme deęiřiklięine iliřkin yōnetim kurulu kararında ilgili madde deęiřikliklerinin belirtilmiř olması gerekmektedir.